

Address: #7A Izmir str.
Baku AZ 1065, Azerbaijan
Tel./Fax: (+994 12) 497 43 03
Cell: (+994 50) 223 35 52
E-mail: said@azerinet.com
gaaudit@gmail.com

G&A Audit Company LTD

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

“PAŞA Həyat Sığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin rəhbərliyinə

Biz, “PAŞA Həyat Sığorta” ASC-nin 31 dekabr 2016-cı il tarixinə balans, mənfəət və zərər, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Maliyyə hesabatları üzrə rəhbərliyin məsuliyyəti

Rəhbərlik göstərilən maliyyə hesabatlarının " Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartları "na uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi üzrə məsuliyyət daşıyır. Bu məsuliyyətə fərqləndirilmə və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq, əhəmiyyətli səhvlər olmayan maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi üçün müvafiq daxili nəzarətin təşkili, tətbiqi və saxlanması; müvafiq uçot siyasətinin seçilməsi və tətbiqi; və müəyyən şəraitə münasib olan uçot ehtimallarının müəyyən edilməsi daxildir.

Auditorun məsuliyyəti

Bizim vəzifəmiz apardığımız audit əsasında həmin maliyyə hesabatları üzrə rəy ifadə etməkdir. Biz auditin beynəlxalq audit standartlarına uyğun aparmışıq. Bu standartlar bizdən etik normalarına riayət etməyi və auditin planlaşdırılması və aparılmasını maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlərə yol verilmədiyinə kifayət qədər əmin olacaq tərzdə həyata keçirməyi tələb edir.

Auditə maliyyə hesabatlarında göstərilən məbləğlər və açıqlamalar barədə audit sübutunun əldə edilməsi üçün prosedurların həyata keçirilməsi daxildir. Seçilmiş prosedurlar, eləcə də fərqləndirilmə və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq, maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli səhvlər riskinin qiymətləndirilməsi auditorun mühakiməsindən asılıdır. Tərəfimizdən risklər qiymətləndirilərkən audit prosedurların işlənilməsi hazırlanması məqsədilə Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsinə aid olan daxili nəzarət elementləri nəzərə alınmış, lakin bu zaman Cəmiyyətin daxili nəzarət sisteminin səmərəliliyi haqqında rəy bildirmək məqsədi güdülür. Auditə, həmçinin, tətbiq edilmiş uçot prinsiplərinin və rəhbərlik tərəfindən edilmiş mühüm ehtimalların qiymətləndirilməsi, o cümlədən ümumilikdə maliyyə hesabatlarının təqdim edilməsi üzrə qiymətləndirmənin aparılması daxildir.

Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu rəyimizin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edir.

Rəy

Bizim fikrimizcə, təqdim edilən maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Cəmiyyətin 31 Dekabr 2016-cı il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə tamamlanan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini "Milli Mühəsibat Uçotu Hesabatı Standartları"na uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

Müstəqil auditorun hesabatı 17.03.2017-ci il tarixdə eyni qüvvəyə malik iki nüsxədə tərtib edilmişdir. Bunlardan biri sifarişçi-təsərrüfat subyektində, ikincisi isə “G and A Audit” MMC-də saxlanılır.

“G and A Audit” MMC-nin

Direktoru:

Səid Qafarov

**«PAŞA Həyat Sığorta» Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABATI**

31 dekabr 2016-cı il tarixdə başa çatmış il üzrə

*Azərbaycan
Manatı ilə*

	2016	2015
Yığılmış sığorta mükafatları	76007475,66	52406249,21
Verilmiş təkrarsığorta mükafatları	-631655,79	-295933,86
Ödənilmiş iddialar	-46166884,34	-16287150,47
Təkrarsığorta üzrə alınmış iddialar		95935,34
Brokerlərə və vasitəçilərə ödənilmiş komissiyalar	-5765042,51	-2292461,78
İşçilər üzrə ödənilmiş xərclər	-6593090,24	-4606747,81
Ödənilmiş ümumi və inzibati xərclər	-3896904,7	-2969851,71
Realizasiya olunmuş xalis gəlir		
Digər əməliyyat xərci		
Alınmış digər əməliyyat gəliri		181284,96
Əməliyyat fəaliyyətinə yönəldilmiş pul vəsaitləri	12953898,08	26231323,88
Ödənilmiş mənfəət vergisi	-3.067.823,81	-453000
Əməliyyat fəaliyyətinə yönəldilmiş pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti	9886074,27	25778323,88
İnvestisiya fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Əsas vəsaitlərin alınması	-383711,73	-415251,91
Qeyri-maddi aktivlərin alınması	-26843,02	-100126,55
Banklarda qoyulan depozitlər	-126849790,1	-85426006,44
Banklardan qaytarılan depozitlər	152604517,9	75983178,45
İstiqraz alışı	-17715617,06	-8896010,99
İstiqraz satışı		5807184,34
Vaxtı bitmiş istiqrazlar	10.723.266,22	1.707.000,00
Repo əməliyyatları	15.239,48	0,00
Alınmış faiz gəlirləri	6985636,29	5892197,64
Əsas vəsaitlərin satışından gəlir	48100	57650
İnvestisiya əmlakın alışı		-417655,89
İnvestisiya əmlakın satışından gəlir	200.000,00	200.000,00
İnvestisiya fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti	25600797,89	-5607841,35
Maliyyələşdirmə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Səhmlərin nominal dəyərinin artması nəticəsində kapital qoyuluşu		
Ödənilmiş dividend	-10842853	-4362491,99
Maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyətdən pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti	-10842853,00	-4362491,99
Pul vəsaitləri və pul vəsaitləri ekvivalentinə valyut:		
məzənnəsinin dəyişməsinin təsiri	523157,56	980873,89
Pul vəsaitlərinin yenidən sinifləndirilməsi üzrə düzəlişlər	-1898175,02	0
Pul vəsaitlərinin xalis artması(azalması)	23269001,70	16788864,43
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri	46520502,44	29731638,01
İlin sonuna pul vəsaitləri	69789504,14	46520502,44

Rəhbər:

İsmayılov Niyaz

M.Y.

Baş mühasib:

Quliyev Pərviz

SİGORTAÇININ (TƏKRARSİGORTAÇININ) VƏ HÜQUQİ ŞƏXS SİGORTA
BROKERİNİN MÜHASİBAT BALANSI (rəblək və illik)Sığortanın (təkrarsığortanın) və ya sığorta brokerinin adı:
" PAŞA Həyat Sığorta " ASC

Hesabat dövrü : 31.12.2016 tarixinə

AKTİVLƏR		İlin əvvəlində	Hesabat dövrünün sonuna
I. UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR			
A1	Torpaq, tikili və avadanlıqlar	620493,16	779.588,14
A2	Torpaq, tikili və avadanlıqlarla bağlı məvafiqin kapitallaşdırılması		
A3	Dəyimməz əmlak investisiyaları	2484324,89	417.655,89
A4	Qeyri-maddi aktivlər	74283,27	85.724,29
A5	Təxirə salınmış vergi aktivləri		
A6	Uzunmüddətli debitor borcları		
A7	Uzunmüddətli maliyyə aktivləri:	5783055,79	10.182.674,34
A8	dövlət qiyamətli kağızları		
A9	qeyri-dövlət qiyamətli kağızları	5783055,79	10.182.674,34
A10	sair maliyyə aktivləri		
A11	İştirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar		
A12	Təsəccü və ya vəhdətlərlə hesablamalar	100000,00	100.000,00
A13	Sair aktivlər		
B1	Cəmi uzunmüddətli aktivlər	9062157,11	11.565.642,66
II. QİSAMMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR			
C1	Ehtiyatlar		
C2	Debitor borcları:	9557251,68	19.617.992,04
C3	birbeşə sığorta üzrə	4132039,14	5.488.975,62
C4	təkrarsığorta əməliyyatları üzrə :	113225,24	1.766.121,07
C5	- təkrarsığortaçı üzrə	113225,24	1.766.121,07
C6	- təkrarsığortalı üzrə		
C7	asılı təkliflər üzrə		
C8	büdcə üzrə		
C9	iddia tələbləri üzrə		
C10	tiçə həyatı üzrə		
C11	sığortalılara verilən borclar üzrə		
C12	sair debitorlar	5311987,30	12.362.895,35
C13	Put vasaitləri və onların ekvivalentləri:	116074989,6	117.003.542,57
C14	keçir	7,53	5.830,04
C15	hesablaşma hesabı	3074056,52	1.617.361,46
C16	valyuta hesabı	2872388,37	9.486.745,91
C17	depozit hesabları	11009692,465	105.859.781,16
C18	sair put vasaitləri	31882,54	34.023,40
C19	Qısamüddətli maliyyə aktivləri:	4228732,90	8.125.735,16
C20	dövlət qiyamətli kağızları		
C21	qeyri-dövlət qiyamətli kağızları	4228732,90	8.125.735,16
C22	sair maliyyə aktivləri		0,00
C23	Sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı:	4234297,94	2.663.712,63
C24	həyat sığortası sahəsi üzrə	4234297,94	2.663.712,63
C25	qeyri-həyat sığortası sahəsi üzrə		
C26	Sair qısamüddətli aktivlər:	518881,54	431.234,65
C27	gələcək hesabət dövrlərinin xərcləri	518840,25	431.234,65
C28	verilmiş avanslar		
C29	tiçəli hesablar	41,29	
C30	Sair aktivlər		5.214.867,90
D1	Cəmi qısamüddətli aktivlər	13461382,69	153.057.084,95
E1	CGMI AKTİVLƏR	143675980,80	164.622.727,61
KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR			
I. KAPİTAL			
F1	Ödənilmiş nominal (süzarməmə) kapital	40250000,00	40.250.000,00
F2	Emissiya gəliri		
F3	Geri alınmış kapital (suhmlar)		
F4	Kapital ehtiyatları:	0	
F5	yeniədən qiyamətdirilmiş üzrə ehtiyat		
F6	digər kapital ehtiyatları		
F7	Bölişdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	10803982,57	17.829.252,54
F8	Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)	10791249,00	17.766.381,08
F9	Mühasibat uçotu qiyamətində dəyişikliklərə bağlı mənfəət (zərər) üzrə ödənilməmiş		
F10	Keçmiş illər üzrə bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	4457178,57	10.803.982,57
F11	Əlan edilmiş dövriyyə	444445,00	10.741.111,11
G1	Cəmi kapital	51053982,57	88.079.252,54
II. UZUNMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR			
H1	Sığorta ehtiyatları:	90046413,14	101.899.450,27
H2	Həyat sığortası sahəsi üzrə :	90046413,14	101.899.450,27
H3	Qeyri-həyat sığortası sahəsi üzrə :		
H4	Qarşısalmə tədbirləri fondu		
H5	Uzunmüddətli faiz xərcləri yaranan öhdəliklər		
H6	Uzunmüddətli qiyamətdirilmiş öhdəliklər		
H7	Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri		
H8	Kreditör borcları :	0	0
H9	əməyin ödənilməsi üzrə		
H10	büdcə üzrə		
H11	sosial sığorta və təminat üzrə		
H12	digər məcburi ödənişlər üzrə		
H13	asılı təkliflər üzrə		
H14	sair kreditör borcları		
H15	Sair uzunmüddətli öhdəliklər:	0	0
H16	gələcək hesabət dövrlərinin gəlirləri		
H17	alınmış avanslar		
H18	Təkrarsığorta əməliyyatları üzrə öhdəliklər:	373246,97	728.821,65
H19	təkrarsığortaçı üzrə	373246,97	728.821,65
H20	təkrarsığortalı üzrə		
H21	Təsəccü və ya vəhdətlərlə hesablamalar		
H22	Sair öhdəliklər		
I1	Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər	90419660,11	102.628.271,92
III. QİSAMMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR			
J1	Qısamüddətli faiz xərcləri yaranan öhdəliklər		
J2	Qısamüddətli qiyamətdirilmiş öhdəliklər		
J3	Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər	1833960,76	3.569.850,76
J4	Kreditör borcları:		
J5	əməyin ödənilməsi üzrə	3248,47	3.086,64
J6	büdcə üzrə	1252935,04	1.976.140,02
J7	sosial sığorta və təminat üzrə	11052,13	63.784,74
J8	digər məcburi ödənişlər üzrə		
J9	asılı təkliflər üzrə		
J10	sair kreditör borcları	566725,12	1.526.839,36
J11	Sair qısamüddətli öhdəliklər:	267999,99	274.469,24
J12	gələcək hesabət dövrlərinin gəlirləri	267999,99	274.469,24
J13	alınmış avanslar		
J14	Təsəccü və ya vəhdətlərlə hesablamalar		
J15	Sair öhdəliklər	160377,37	70.883,15
K1	Cəmi qısamüddətli öhdəliklər	2302318,12	3.915.203,15
L1	CGMI ÖHDƏLİKLƏR	92621988,23	106.543.475,07
M1	CGMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR	143675980,80	164.622.727,61
N1	Qeyd - Ödənilməsinə zamanət verilmiş məbləğlərin cəmi*		

0,00

* Bu sətirlər üzrə məlumatlar balans daxil edilmir.

Rəhbər

Baş mühasib

"PAŞA Həyat Sığorta" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HESABATI

31 dekabr 2016-cı il tarixdə başa çatmış il üzrə

Azərbaycan Manatı ilə

	Qeyd	Nizamnamə Kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət(zərər)	Cəmi Kapital
31 dekabr 2014-cü il tarixə qalıq		40.250.000	4.457.178,57	44.707.178,57
2014-cü il üzrə xalis mənfəət	22		10.791.249.0	10.791.249.0
Elan edilmiş dividend			(4.444.445,00)	(4.444.445,00)
Mənfəətdən istifadə				
Mülkiyyətçilərin kapital qoyuluşları				
31 dekabr 2015-ci il tarixə qalıq		40.250.000	10.803.982,57	51.053.982,57
2016-cı il üzrə xalis mənfəət	22		17766381,08	17766381,08
Elan edilmiş dividend			(10741111,11)	(10741111,11)
Mənfəətdən istifadə				
31 dekabr 2016-cı il tarixə qalıq		40.250.000	17829252,54	58079252,54

İsmayilov Niyaz
İdarə Heyətinin sədri

Quliyev Pərviz
Baş mühasib

“PAŞA Həyat Sığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2016-cı il tarixdə başa çatmış il üzrə Maliyyə Hesabatları üzrə Şərhlər və Qeydlər

Maliyyə hesabatlarına şərhlər və qeydlər

1. Giriş

Hazırkı maliyyə hesabatları 31 dekabr 2016-cı il tarixdə başa çatmış il üzrə “Milli Mühasibat Uçotu Standartları”na ("MMUS") uyğun olaraq "PAŞA Həyat Sığorta" ASC üçün tərtib edilmişdir. Cəmiyyət Azərbaycan Respublikasında təsis edilmişdir və bu ölkədə fəaliyyət göstərir. Cəmiyyət Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq yaradılmış səhmdar cəmiyyətdir.

1.1. Cəmiyyət haqqında ümumi məlumat

Cəmiyyət 24 noyabr 2010-cu il tarixdə Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi Bakı şəhər Vergilər Departamentinin Kommersiya Hüquqi Şəxslərin Dövlət Qeydiyyatı İdarəsində 1001020031750200 sayılı şəhadətnamə ilə "PAŞA Həyat Sığorta" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti kimi dövlət qeydiyyatına götürülmüşdür. Qeydiyyat N-si: 1401876531.

31 dekabr 2016-cı il tarixə Cəmiyyətin Nizamnamə kapitalı hər birinin nominal dəyəri 5750 (beş min yeddi yüz əlli) manat olan 7 000 ədəd adi adlı sənədsiz səhmdən ibarət olmaqla 40 250 000 manat olmuşdur.

1.2. Cəmiyyətin hüquqi ünvanı

" PAŞA Həyat Sığorta" ASC-in hüquqi ünvanı aşağıdakı kimidir: Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu L.Tolstoy küçəsi 170.

1.3. Əməliyyat valyutası

Hazırkı maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər Azərbaycan Manatı (AZN) ilə ifadə olunmuşdur.

2. Cəmiyyətin əməliyyat mühiti

Azərbaycan Respublikası inkişaf etməkdə olan bazar iqtisadiyyatına xas olan xüsusiyyətlərə malikdir. Son illər ölkədə güclü iqtisadi artım müşahidə olunmuşdur. Lakin hal-hazırda dünya iqtisadiyyatında mövcud olan global maliyyə böhranı Azərbaycana da öz təsirini göstərməkdədir. Kommersiya sektoruna təsir göstərə biləcək bütün tendensiyaları, eləcə də onların Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətinə təsirini (əgər varsa) qabaqcadan proqnozlaşdırmaq mümkün deyil.

2015-ci ildə Azərbaycan Respublikasının milli valyutası 2 dəfə devalivasiyaya uğramışdır. Nəticədə şirkətin xarici valyutada banklarda yerləşdirdiyi əmanət müqavilələri üzrə yüksək məzənnə fərqi gəliri yaranmışdır ki, bu da öz növbəsində şirkətin maliyyə nəticələrinə əhəmiyyətli təsir etmişdir.

3. Uçot siyasətinin təqdimatı

Uçot siyasətinin bu maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsində istifadə edilən əsas müddəaları aşağıdakı bəndlərdə göstərilmişdir. Əgər başqa açıqlamalarda istinad qeydləri edilməmişdirsə, göstərilən uçot siyasəti müddəaları təqdim edilən bütün hesabat dövrlərində ardıcıl tətbiq edilmişdir.

3.1. Maliyyə hesabatlarının tərtib olunmasının ümumi əsasları

"PAŞA Həyat Sığorta" ASC-nin maliyyə hesabatları "Milli Mühəsibat Uçotu Standartları"na ("MMUS") uyğun tərtib edilmişdir. Bu maliyyə hesabatlarında, aktivlər və öhdəliklər faktiki xərclər üzrə qiymətləndirilmişdir. Gəlirlər və xərclər hesablama metodu ilə göstərilmişdir.

Maliyyə hesabatlarının MMUS-a uyğun tərtib edilməsi nəzərdə tutur ki, rəhbərlik əsas qiymət göstəricilərini müəyyənləşdirir. Rəhbərlikdən həmçinin tələb edilir ki, Cəmiyyətin uçot siyasətinin həyata keçirilməsi sahəsində peşəkar mülahizələr açıqlansın.

3.2. Valyutaların yenidən hesablanması

(a) Funksional valyuta və hesabat valyutası

Funksional valyuta maliyyə hesabatlarında maddələrin ölçülməsi üçün istifadə olunur. Bu müəssisənin yerli valyutası olan Azərbaycan Respublikası manatıdır (AZN).

(b) Əməliyyatlar və qalıqlar

Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatlar əməliyyatların aparılma tarixinə valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq funksional valyutada əks etdirilir. Məzənnə fərqləri funksional valyutalardan fərqli valyutalarda aparılan əməliyyatlar və sövdələşmələr üzrə yaranır (və hər bir valyutanın müəyyən sayda vahidlərinin müxtəlif məzənnə kursunda digər valyutaya çevrilməsi nəticəsində yaranan fərq kimi müəyyən edilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar üzrə yaranan mənfəət və zərərlər, həmçinin xarici valyutada ifadə edilən monetar aktivlərin və öhdəliklərin hesabat dövrünün sonuna məzənnə kursu üzrə yenidən hesablanmasından yaranan mənfəət və zərərlər, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir. Bu cür əməliyyatlardan yaranan məzənnə fərqləri müvəqqəti olaraq pul vəsaitlərinin və netto-investisiyaların hedcinqləşdirilməsi (aktivlər və öhdəliklərin dəyərinin dəyişməsindən yaranan itkilərdən sığortalanmaq üçün həyata keçirilən əməliyyatlar) kapital hesabına aid edilmişdirsə, məzənnə fərqləri mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilmir.

Monetar maddələr mövcud valyuta vahidləri və valyuta vahidlərinin sabit və ya müəyyən olunan sayında əldə edilən və ya ödənilən aktivlər və öhdəliklərdir. Monetar maddələrin əsas xüsusiyyəti sabit və ya müəyyən olunan sayda valyuta vahidlərinin əldə edilməsi hüququdur. Monetar maddələr nəğd, əldə edilən vəsaitləri, sudaları, ödənilməli olan məbləğləri, uzunmüddətli borcları, təminatları, işçi müavinətləri öhdəliklərini və təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərini daxil edir.

Qeyri-monetar maddələrə səhmlər, ehtiyatlar, əvvəlcədən ödənilmiş gələcək dövrün xərcləri, əmlak, torpaq, tikili və avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər daxil edilir.

3.3. Binalar və avadanlıqlar (Əsas vəsaitlər)

Əsas vəsaitlər elə maddi aktivlərdir ki:

- (a) Mal və xidmətlərin istehsalı və təchizatında istismar edilir, gələcəkdə icarəyə verilmək və ya inzibati məqsədlər üçün istifadə edilir;
- (b) Bir dövrdən artıq dövr ərzində istifadə edilməsi gözlənilir.

Ədalətli dəyər - yaxşı məlumatlandırılmış, razılığa gəlmiş və bir-birindən asılı olmayan tərəflər arasında ticari sövdələşmələrdə aktivin mübadilə edildiyi dəyərdir. Yenidənqiymətləndirmə tarixinə yığılmış istənilən amortizasiya məbləği aktivin balans dəyərindən silinir və xalis dəyər yenidənqiymətləndirmə dəyərinə hesablanır. Qalan bütün əsas vəsaitlər ilkin dəyərlə amortizasiya ayırmaları çıxılmaqla əks etdirilir.

İlkin dəyər bu aktivlərin əldə edilməsi ilə birbaşa əlaqədar olan xərcləri nəzərdə tutur. İlkin dəyərə həmçinin valyuta ilə alınmış əsas vəsaitlərin hedcinqi üzrə kapitala keçirilən pul vəsaitlərinin axını üzrə mənfəət və zərərlər də daxil edilir.

Sonrakı xərclər aktivin balans dəyərinə yalnız o vaxt əlavə edilir və ya ayrıca aktiv kimi qəbul edilir ki, bu aktivlərlə əlaqədar olan gələcək iqtisadi səmərələr Cəmiyyətə keçsin və düzgün qiymətləndirilə bilsin. Qalan düstün cari təmir və istismar xərcləri o dövrün mənfəət və zərərlər haqqında hesabatında əks etdirilir ki, həmin dövrdə bu xərclər çəkilməmişdir.

3.4. Amortizasiya

Cəmiyyətin torpaq və binaları yoxdur.

Digər əsas vəsaitlər üzrə amortizasiya xətti amortizasiya metoduna, yəni əsas vəsaitlərin faydalı istismar müddəti ərzində aşağıdakı illik amortizasiya dərəcələrini tətbiq etməklə, aktivlərin balans dəyərinə və ya yenidənqiymətləndirilmiş dəyərinə vurmaqla həyata keçirilir. İllik amortizasiya dərəcələri aşağıdakı qaydada müəyyən edilir:

- Maşın avadanlıq - illik 25%
- İT avadanlıqları - illik 25%
- Nəqliyyat vasitələri - 25%
- Mebel və təsərrüfat inventarları - illik 20%
- Sair əsas vəsaitlər - illik 20%

Aktivlərin ləğv edilmə dəyərinə və onların faydalı istismar müddətinə vaxtaşırı yenidən baxılır və zərurət olduqda, hər bir hesabat dövrünə təshih edilir.

Əsas vəsaitlərin xaricolmasından mənfəət və zərərlər bu əsas vəsaitlərin satışı ilə onların qalıq dəyərini müqayisə edilməsi yolu ilə müəyyən edilir. Xaricolmalardan mənfəət və zərərlər mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

3.5. Qeyri-maddi aktivlər

Cəmiyyətin bütün qeyri-maddi aktivləri müəyyən faydalı xidmət müddətinə malik olmaqla əsasən proqram məhsulları və lisenziyadan ibarətdir.

Əldə edilmiş hüquqlar və proqram məhsulları onların alınması və tətbiq edilməsi üçün çəkilmiş xərclərin əsasında kapitallaşdırılmışdır. Cəmiyyət tərəfindən nəzarət olunan identifikasiya oluna bilən unikal proqram təminatı ilə birbaşa əlaqəli olan tərtibat xərcləri, çəkilmiş xərclərdən artıq olan iqtisadi səmərə gətirəcəyi halda qeyri-maddi aktivlər kimi tanınır. Kapitallaşdırılmış xərclərə proqram təminatını tərtib edən şirkətlərə sərf edilən xərclər daxildir. Proqram təminatı ilə əlaqədar olan bütün digər xərclər (məsələn, texniki dəstək xərcləri) çəkildiyi zaman xərcə silinir. Kapitallaşdırılmış proqram təminatı onun faydalı xidmət müddəti ərzində bərabər çıxılmalar metoduna əsasən amortizasiya olunur.

Lisenziya - sığorta fəaliyyət növünə müvafiq dövlət orqanı tərəfindən verilmiş xüsusi icazə təşkil edir və verildiyi 5 il müddətinə faydalı xidmət müddəti ərzində bərabər çıxılmalar metoduna əsasən amortizasiya olunur.

3.6. Aktivlərin qiymətdən düşməsi

Faydalı istismar müddəti müəyyən edilə bilinməyən aktivlər amortizasiya olunmur və hər il qiymətdən düşmə məqsədləri üçün testləşdirmə aparılır. Amortizasiya olunan aktivlər, əgər hər hansı bir hadisə və ya şəraitin

dəyişməsi balans dəyərinin bu aktivlərin əvəzinin ödənilmə dəyəri olmamasını göstərsə, hər dəfə qiymətdən düşmə məqsədləri üçün qiymətləndirilir. Qiymətdən düşmə zərəri aktivin balans dəyərinin onun əvəzinin ödənilmə dəyərindən artıq olan məbləğində tanınır. Əvəzinin ödənilməsi dəyəri aşağıdakı iki meyarlardan daha böyük olan məbləğlərdən biridir:

- (a) Aktivin satışı üzrə xərclər çıxılmaqla ədalətli dəyəri;
- (b) İstifadə edilmə dəyəri.

Aktivlərin qiymətdən düşməsi məqsədləri üçün aktivlər pul axınlarını eyniləşdirən qruplaşdırma qaydasında ən kiçik qruplara bölünür.

3.7. İntestisiyalar

Cəmiyyət özünün investisiyalarını aşağıdakı şəkildə təsnifləşdirir:

- Ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri;
- Borc vəsaitləri və debitor borcları,
- İntestisiyalar;
- Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri.

Təsnifləşdirmə investisiyaların hansı məqsədlə alınmasından asılıdır. Rəhbərlik investisiyaların təsnifləşdirilməsini onların ilkin tanınması zamanı müəyyən edir və hər bir hesabat tarixinə onları yenidən nəzərdən keçirir.

(a) Ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri

Bu kateqoriya iki alt kateqoriyaya bölünür: ticarət üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri və ilkin tanınmış ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri. Maliyyə aktivləri bu kateqoriyaya o zaman aid edilir ki, onlar yaxın gələcəkdə satış üçün nəzərdə tutulmuşdur və onlar rəhbərlik tərəfindən belə ifadə edilmişdir. Törəmə maliyyə alətləri də həmçinin satış üçün nəzərdə tutulmuş hesab edilir ki, onlar hedcinqləşdirmə alətləri deyildirlər. Əgər bu aktivlər satış üçün nəzərdə tutulmuşlarsa, və ya onların satılması balans hesabatı tarixindən bir ildən artıq olmayan müddətdə nəzərdə tutulmuşdursa, bu kateqoriyanın aktivləri qısamüddətli aktivlər kimi təsnifləşdirilirlər.

(b) Borc vəsaitləri və debitor borcları

Borc vəsaitləri və debitor borcları təsbit edilmiş və ya müəyyən edilə bilən ödəmə müddəti olan və aktiv bazarda qiyməti təyin edilməyən (kotirovka olunmayan) qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir. Onlar o vaxt yararlanırlar ki, Cəmiyyət debitor borclarının satılması niyyəti olmadan pul vəsaitlərini, malları və xidmətləri birbaşa debitora təqdim edir. Belə borc vəsaitləri və debitor borcları dövriyyə aktivləri kimi təsnifləşdirilirlər və qısamüddətli aktivlərə aid edilirlər (əgər ödəmə müddəti mühasibat balansının tərtib edilmə tarixindən bir ilədək müddətdən artıq deyildirsə). Borc vəsaitləri və debitor borcları mühasibat balansında "Debitor borcları" maddəsinin tərkibində əks etdirilmişlər.

(c) Ödəmə müddətinə qədər saxlanılmış (dayandırılmış) investisiyalar

Ödəmə müddətinə qədər saxlanılmış (dayandırılmış) investisiyalar təsbit edilmiş ödəmə müddəti olan elə qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir ki, onlarla münasibətdə ödəniş müddətinin çatmasına qədər Cəmiyyətin onları saxlamağa qəti niyyəti və imkanı vardır. Hesabat dövründə Cəmiyyətin bu kateqoriya üzrə heç bir investisiyası olmamışdır.

(d) Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri

Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri bu kateqoriyada nəzərdə tutulmamış və ya digər kateqoriyalarda təsnifləşdirilməmiş qeyri-törəmə maliyyə alətləridir. Əgər rəhbərliyin bu aktivləri mühasibat balansının tərtib edilmə tarixindən bir ilədək müddətə satmaq niyyəti yoxdursa, onlar qeyri-dövriyyə aktivlərinə aid edirlər və uzunmüddətli aktivlərin tərkibində əks etdirilirlər.

3.8. Ehtiyatlar

Ehtiyatlar iki göstəricidən ən aşağı dəyərə malik olan qiymət üzrə əks etdirilirlər:

- (a) Maya dəyəri
- (b) Xalis satış dəyəri

Ehtiyatların maya dəyəri birinci satınalmaların qiyməti üzrə (FİFO metodu) hesablanır. Ehtiyatların dəyərinə, bu xammal və material ehtiyatlarının əldə edilməsi ilə bağlı olan və müvafiq pul axınının hedcinqləşdirilməsi alətləri üzrə mənfəət və zərərlər hesabından keçirilmiş zərərlər daxil edilir.

3.9. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri asanlıqla müəyyən nəğd pul məbləğinə çevrilə bilən və dəyəri cüzi dəyişikliklərə məruz qalan maddələrdir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri maddəsində kassada olan nəğd pul vəsaitləri, yolda olan pul köçürmələri, bank hesablaşma hesabları, digər tələbli bank hesabları, pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, bank overdraftları və ödənilmə müddəti üç aydan artıq olmayan digər yüksəklikvidli investisiyalar əks etdirilir. Mühasibat balansında bank overdraftları qısamüddətli öhdəliklərin tərkibində qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər maddəsi üzrə əks etdirilir.

3.10. Səhmdar kapital

Adi səhmlər kapital kimi təsnifləşdirilir.

Yeni səhmlərin buraxılması ilə əlaqədar olan xərclər kapitalın tərkibində əks etdirilir.

3.11. Sığorta ehtiyatları

Sığorta ehtiyatları, o cümlədən sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilmiş qaydalar əsasında hesablanır. Hazırkı maliyyə hesabatlarında sığorta ehtiyatları və sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı həmin qaydalar əsasında hesablanmışdır. 14 sayılı Qeyddə sığorta ehtiyatlarının tərkibi açıqlanmışdır.

3.12. Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi hazırkı maliyyə hesabatlarında balans tarixinə Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan qanunvericiliyinə uyğun olaraq hesablanmışdır. Mənfəət vergisi xərci cari və təxirəsalınmış mənfəət vergisindən ibarət olub, mənfəət və zərər hesabatında qeydə alınır. Lakin, həmin və ya başqa dövrdə bilavasitə kapital hesablarında qeydə alınan əməliyyatlara aid olan vergilər bilavasitə kapital hesablarında qeydə alınır.

Cari mənfəət vergisi, cari və ya əvvəlki dövrlər üzrə vergiyə cəlb edilən və ya zərər ilə əlaqədar vergi orqanlarına ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq (əvəzləşdiriləcək) məbləği təşkil edir. Vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər, maliyyə hesabatlarının müvafiq vergi bəyannamələrinin təqdim edilməsindən əvvəl təsdiqləndiyi halda təxmini göstəricilərə əsasən hesablanır. Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər inzibati və digər əməliyyat xərcləri kimi qeydə alınır.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi üzrə ehtiyat (rezerv) öhdəliklər metodu istifadə edilməklə tam həcmdə yaradılır. Təxirə salınmış mənfəət vergisi, aktivlərin və öhdəliklərin vergitutma bazası ilə onların maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş balans dəyəri arasında meydana çıxan bütün zaman fərqləri üzrə müəyyən edilir. Lakin, təxirə salınmış mənfəət vergisi, aktivlərin və ya öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı meydana çıxırsa, o halda təxirə salınmış mənfəət vergisi uçotda əks etdirilmir (əgər, sövdələşmənin həyata keçirildiyi anda nə mühasibat mənfəətinə, nə də vergiyə cəlb edilən mənfəətə təsir etməyən biznesin birləşdirilməsi ilə əlaqədar deyildirsə). Təxirə salınmış mənfəət vergisi mühasibat balansının tərtib edilmə tarixinə qüvvədə olan Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində müəyyən edilmiş vergi dərəcələrinə müvafiq olaraq hesablanır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri o zaman tanınır ki, gələcəkdə zaman fərqləri məbləğində azaldıla biləcək vergiyə cəlb ediləsi mənfəət əldə edilməsi ehtimalı vardır.

3.13. Qarşıdakı xərclər və ödənişlər üzrə ehtiyatlar (rezervlər)

Qarşıdakı xərclər və ödənişlər üzrə ehtiyatlar (rezervlər) o zaman yaradılır ki:

- Cəmiyyət keçmiş dövrlərdə baş vermiş hadisələr nəticəsində hər hansı hüquqi öhdəliklər daşıyır və ya könüllü surətdə öz üzərinə ənənəvi öhdəliklər qəbul etmişdir;
- Ehtimallar vardır ki, bu öhdəliklərin səhmana salınması üçün pul vəsaitlərinin axını labüddür;
- Bu öhdəliklərin məbləği etibarlı surətdə hesablanı bilər.

Gələcək dövrlərin əməliyyat zərərləri üzrə ehtiyatlar yaradılmır.

3.14. Gəlirin tanınması

Gəlirlər aşağıdakı qaydada tanınır:

(a) Birbaşa sığorta üzrə gəlir

Birbaşa sığorta üzrə gəlir o vaxt tanınır ki, Cəmiyyətlə sığortalı arasında müqavilə imzalanmış, sığorta polisi sığortalı tərəfindən qəbul edilmişdir və müvafiq olan debitor borcunun alınması üçün kifayət dərəcədə ehtimal vardır.

(b) Təkrarsığorta üzrə gəlir

Təkrarsığorta üzrə gəlir o vaxt tanınır ki, Cəmiyyətlə təkrarsığortalı arasında risklərin təkrarsığortaya qəbul edilməsinə dair müqavilə imzalanmışdır və müvafiq olan debitor borcunun alınması üçün kifayət dərəcədə ehtimal vardır.

(c) Sığorta ödənişlərində təkrarsığortaçıların payı üzrə gəlirlər

Sığorta ödənişlərində təkrarsığortaçıların payı üzrə gəlirlər o zaman tanınır ki, təkrarsığortaya verilmiş müqavilələr üzrə baş vermiş sığorta hadisəsinə görə zərərin müvafiq hissəsinin təkrarsığortaçı tərəfindən ödəniləcəyi razılaşdırılmışdır və həmin hissənin ödənilməsi üçün kifayət dərəcədə ehtimal vardır.

(d) Təkrarsığortaya verilmiş müqavilələr üzrə komissyon muzzdlar üzrə gəlirlər

Təkrarsığortaya verilmiş müqavilələr üzrə komissyon muzzdlar üzrə gəlirlər o zaman tanınır ki, risklərin təkrarsığortaya verilməsinə dair təkrarsığortaçı ilə müqavilə bağlanmışdır və həmin müqavilə üzrə komissyon muzzdun alınması üçün kifayət dərəcədə ehtimal vardır.

(e) Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər

Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər o hesabat dövrünə aid edilir ki, bu xidmətlər göstərilmişdir və xidmət göstərilməsi üzrə konkret sövdələşmənin tələbləri başa çatdırılmışdır. Konkret sövdələşmənin tələblərinin başa

çatdırılması dərəcəsi faktiki göstərilmiş xidmətlərin həcmnin sövdələşmə üzrə göstəriləcək xidmətlərin ümumi həcmindəki payı kimi qiymətləndirilir.

(f) Dividend gəlirləri

Dividend gəlirləri o zaman tanınır ki, səhmdarların mənfəət əldə etmək hüququ müəyyən olunmuşdur.

3.15. İcarə

Mülkiyyət hüququndan irəli gələn risklərin və səmərələrin əhəmiyyətli hissəsinin icarəyə verəndə qalması hallarında icarə, əməliyyat icarəsi kimi təsnifləşdirilir. Əməliyyat icarəsi müqaviləsi üzrə ödənişlər bütün icarə müddəti üzrə bərabər hissələrə bölünməklə, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

3.16. Dividendlərin verilməsi

Cəmiyyətin səhmdarlarına dividendlər maliyyə hesabatlarında öhdəlik kimi o dövrdə tanınır ki, həmin dövrdə Cəmiyyətin səhmdarları tərəfindən təsdiq edilmişdir (qərar qəbul edilmişdir).

4. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi

4.1. Maliyyə risklərinin faktorları

Cəmiyyətin fəaliyyəti bir sıra maliyyə risklərinə meyillidir: bazar riski (valyuta riskləri, faiz dərəcələrinin dəyişməsinin ədalətli dəyərə təsir riski və qiymət riski daxil olmaqla); kredit riski; likvidlik riski və faiz dərəcələrinin dəyişməsinin pul vəsaitləri axınına təsiri riski.

(a) Bazar riski

(i) Valyuta riski

Cəmiyyət beynəlxalq iqtisadi əlaqələrə malikdir və ona görə də, xarici valyuta kurslarının (əsasən, ABŞ dolları, evro, Rus rublu və s.) dəyişməsindən valyuta risklərinə meyillidir. Gələcək kommersiya sövdələşmələri, tanınmış aktivlər və öhdəliklər, həmçinin xarici şirkətlərə netto-investisiyalara münasibətdə müəyyən kurslarının dəyişməsi riski mövcuddur.

(ii) Qiymət riski

Cəmiyyət tərəfindən sığorta tarifləri könüllü sığortanın hər bir növü üzrə Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi ilə razılaşdırılmış Qaydalara uyğun olaraq müəyyən edilir. Rəqabət mühitində könüllü sığorta növləri üzrə qiymət riski mövcuddur. İcbari sığorta növləri üzrə qiymətlər dövlət tərəfindən müəyyən olunduğundan bu növ sığorta müqavilələri üzrə qiymət riski mövcud deyildir.

(b) Kredit riski

Cəmiyyət əhəmiyyətli kredit risklərinə mübtəla deyildir. Cəmiyyətdə etibarlı kredit tarixinə məxsus olan alıcıların ödəmə qabiliyyəti olmasına inamı təmin edən prosedurlar işlənmişdir. Törəmə alətlərlə sövdələşmələr və pul əməliyyatları yalnız yüksək ödəmə qabiliyyəti olan maliyyə institutları ilə aparılır. Cəmiyyət tərəfindən heç bir istisnaya yol vermədən bütün maliyyə institutları üçün kredit riskini məhdudlaşdıran prosedurlar işlənmişdir.

(c) Likvidlik riski

Likvidlik riskinin ehtiyatlıqla idarə edilməsi pul vəsaitləri və dövriyyədə olan qiymətli kağızların kifayət həcmnin saxlanması, açılmış kredit xəttləri vasitəsilə adekvat maliyyələşmə imkanlarını və ortaya çıxma biləcək disbalans hallarında operativ idarəetmə imkanlarını nəzərdə tutur.

(d) Faiz dərəcəsinin dəyişməsinin pul vəsaitləri axınına və ədalətli dəyərə təsiri riski

Cəmiyyət faiz gəliri gətirən əhəmiyyətli məbləğdə aktivlərə malikdir. Bu səbəbdən də faiz gəlirləri üzrə mənfəət və pul vəsaitlərinin əməliyyat axınları, əsasən bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsindən asılıdır.

4.2. Törəmə maliyyə alətləri və hedcinq əməliyyatları

Törəmə maliyyə alətləri müvafiq sövdələşmələrin (kontraktların) bağlanma tarixinə ilkin balans dəyəri ilə uçota alınır: sonradan ədalətli dəyərə yenidən qiymətləndirmə tələb edilir. Bu qaydada müəyyən edilmiş gəlirlər və zərərlər maliyyə alələrinin hedcinq ələti kimi təsnifləşdirilməsindən asılıdır.

(a) Ədalətli dəyərin hedcinqləşdirilməsi

Cəmiyyət tərəfindən pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi ələti kimi təsnifləşdirilən törəmə alətlərin ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda hedcinqləşmə riskinə aid olan hedcinqləşdirilən maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyərinin dəyişməsi ilə birlikdə əks etdirilir.

(b) Pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi

Cəmiyyət tərəfindən pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi ələti kimi təsnifləşdirilən törəmə alətlərin ədalətli dəyərinin dəyişməsinin effektiv hissəsi kapitalın tərkibində tanınır (bu dəyişmənin effektiv olmayan hissəsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir).

(c) Xüsusi hedcinqləşdirmə əməliyyatı uçotu tətbiq edilməyən törəmə alətlər

Bir sıra maliyyə alətləri xüsusi hedcinqləşdirmə əməliyyatı uçotu qaydalarına aid edilmir. Hedcinqləşdirmə əməliyyatları tətbiq edilməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin dəyişməsi birbaşa mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

5. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli mühasibat təxminləri və fərziyyələri

Cəmiyyət növbəti maliyyə ili ərzində hesabatlarda əks etdirilən aktiv və öhdəliklərin məbləğinə təsir göstərən təxminlər və fərziyyələr irəli sürür. Həmin təxminlər və fərziyyələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik həmçinin peşəkar mülahizələr və fərziyyələr irəli sürür. Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan təxminlərə aşağıdakılar daxildir:

5.1. Müştəri debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə zərərlər

Gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin məbləğini və müddətini təxmin edərkən istifadə edilən metodologiya və mülahizələr, təxmini və həqiqi zərərlər arasındakı hər hansı fərqi azaltmaq məqsədilə müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir.

5.2. Vergilər, əmək münasibətləri və sosial sığorta

Vergilərin hesablanması və ödənilməsi, əmək münasibətləri üzrə işçilərlə hesablaşmalar, sosial sığorta üzrə əməliyyatları Azərbaycan Respublikasının vergi, əmək və sosial sığorta üzrə qanunvericiliyinə uyğun olaraq aparılır.

5.3. Sığorta qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş normalar.

Cəmiyyət sığorta üzrə fəaliyyəti zamanı "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunu ilə nəzərdə tutulmuş və Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş sığortaçıların investisiya əməliyyatları ilə bağlı qaydaları, sığortaçının tələb olunan kapitalının müəyyənləşdirilməsi qaydaları, sığortaçıların zərərlik dərəcəsinin müəyyən edilməsi qaydaları, sığorta və ya təkrarsığorta müqavilələri üzrə sığortaçının şəxsi tutumunun yuxarı həddinə dair tələbləri və digər normativ sənədlərin tələblərini rəhbər tutur.

“PAŞA Həyat Sığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
31 dekabr 2016-cı il tarixdə basa catmış il üzrə Maliyyə Hesabatları üzrə Sərhələr və Qeydlər

6. Əsas vəsaitlər

	Maşın və avadanlıq	Nəqliyyat vasitələri	Mebel və təsərrüfat inventarları	Amortizasiya olunmayan aktivlər	Cəmi
Daxilolmalar	61175,09	104700	210270,85		376145,94
Təqdim edilmiş əsas vəsaitlər		-56000			-56000
Təqdim edilmiş ə/v-n qaytarılan amortizasiyası		43834,93			43834,93
Amortizasiya ayırmaları	-50132,31	-106829,52	-33732,38		-190694,21
31 dekabr 2014-cü il tarixinə qalıq dəyəri	123312,28	243038,77	202176,45		568527,50
Daxilolmalar	112475,68	108500,00	97408,42		318384,10
Təqdim edilmiş əsas vəsaitlər		-100200,00	-16169,78		-116369,78
Təqdim edilmiş ə/v-n qaytarılan amortizasiyası		84096,85			84096,85
Amortizasiya ayırmaları	-71948,36	-111057,94	-51139,21		-234145,51
31 dekabr 2015-ci il tarixinə qalıq dəyəri	163839,60	224377,68	232275,88		620493,16
Daxilolmalar	152211,66	281673,76	32919,81		466805,23
Təqdim edilmiş əsas vəsaitlər		-87300,00			-87300,00
Təqdim edilmiş ə/v-n qaytarılan amortizasiyası		80127,40			80127,40
Amortizasiya ayırmaları	-77218,69	-148282,82	-75036,14		-300537,65
31 dekabr 2016-cı il tarixinə qalıq dəyəri	238832,57	350596,02	190159,55		779588,14
01 yanvar 2017-ci il tarixinə ilkin dəyər	492224,28	658473,76	363491,05		1514189,09
Yığılmış amortizasiya	-253391,71	-307877,74	-173331,50		-734600,95
31 dekabr 2016-cı il tarixinə qalıq dəyəri	238832,57	350596,02	190159,55		779588,14

7. Qeyri-maddi aktivlər

	Proqram məhsulları	Lisenziya	Cəmi
Daxilolmalar	17103,47	24760,20	41863,67
Amortizasiya ayırmaları	-11743,36	-8333,77	-20077,13
31 dekabr 2014-cü il tarixinə qalıq dəyəri	9175,69	41149,08	50324,77
Daxilolmalar	1711,00	68139,11	69850,11
Amortizasiya ayırmaları	-2859,13	-43032,48	-45891,61
31 dekabr 2015-ci il tarixinə qalıq dəyəri	8027,56	66255,71	74283,27
Daxilolmalar	17252,54	6772,16	24024,70
Silinmələr			
Amortizasiya ayırmaları	-1767,13	-10816,56	-12583,69
31 dekabr 2016-cı il tarixinə qalıq dəyəri	23512,97	62211,31	85724,28
01 yanvar 2017-ci il tarixinə ilkin dəyər	30853,05	82596,05	113449,10
Yığılmış amortizasiyanın silinməsi			
Yığılmış amortizasiya	-7340,08	-20384,73	-27724,81
31 dekabr 2016-cı il tarixinə qalıq dəyəri	23512,97	62211,32	85724,29

“PAŞA Həyat Sığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
31 dekabr 2016-cı il tarixdə başa çatmış il üzrə Maliyyə Hesabatları üzrə Şərhlər və Qeydlər

8. Ehtiyatlar

	31.12.2016	31.12.2015
Sığorta ehtiyatlarının dəyişməsi	-13423622,4	-40762405,4
	-13423622,4	-40762405,4

9. Sair qısamüddətli debitor borcları

	31.12.2016	31.12.2015
Depozit müqavilələri üzrə hesablaşmalar	9462895,35	5311987,30
İnvestisiya əmlakının satışından debitor borc	2900000,00	-
	12362895,35	5311987,30

10. Sair qısamüddətli aktivlər

	31.12.2016	31.12.2015
Sair qısamüddətli aktivlər	431234,65	518581,54
	431234,65	518581,54

11. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

	31.12.2016	31.12.2015
Kassada olan nəgd pul vəsaitləri	5630,64	7,55
Bank hesablarında pul vəsaitləri	11104107,37	5946444,89
Bank depozit hesablarındakı pul vəsaitləri	105859781,16	110096924,65
Bank hesablarındakı sair pul vəsaitləri	34023,40	31582,54
	117003542,57	116074959,63
Bank hesablarında pul vəsaitlərindən:		
• Milli valyutada bank hesabları	1624055,14	3081701,04
• Xarici valyutalarda bank hesabları	9514075,63	2896326,39

12. Təkrarsığorta əməliyyatları üzrə öhdəliklər

	31.12.2016	31.12.2015
Təkrarsığortalı üzrə öhdəliklər	728821,65	373246,97
Təkrarsığortaçı üzrə öhdəliklər	1766121,07	113225,24

“PAŞA Həyat Sığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
31 dekabr 2016-cı il tarixdə başa çatmış il üzrə Maliyyə Hesabatları üzrə Şərhlər və Qeydlər

13. Sığorta ehtiyatları

	Şərti öhdəliklər ehtiyatı	Baş vermiş, lakin bildirilməmiş zərərər ehtiyatı	Bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərər ehtiyatı	Riyazi ehtiyatlar	Cəmi ehtiyatlar
31 dekabr 2016-ci il tarixə					
Ümumi ehtiyatların məbləği	443436,33	2470216,08	8956015,65	90029782,2	101899450,3
Təkrarsığortaçıların payı	-	-518788,6	-2058948,2	-85975,83	-2663712,6
Xalis sığorta ehtiyatları	443436,33	1980825,23	7223488,06	89362424,9	99235737,64
31 dekabr 2016-cı il tarixə xalis sığorta ehtiyatları	443436,33	1951427,51	6897067,42	89943806,4	99235737,64

Xalis sığorta ehtiyatlarının dəyişməsi

	31.12.2016	31.12.2015
Xalis sığorta ehtiyatlarının dəyişməsi	-13423622,4	-40762405,4
	-13423622,4	-40762405,4

14. Qısamüddətli kreditör borcları

	31.12.2016	31.12.2015
Qısamüddətli kreditör borclar	3915203,15	2202338,12

15. Səhmdar kapital

	Səhmlərin sayı (ədəd)	Səhmin nominal dəyəri (manat)	Adi səhmlər (manat)	İmtiyazlı səhmlər (manat)	Cəmi səhmdar kapitalı (manat)
31 dekabr 2014-cü il tarixinə	7000	5750	40250000		40250000
Səhmlərin nominal dəyərinin mülkiyyətçilərin kapital qoyuluşları hesabına artırılması	-	-		-	-
31 dekabr 2015-ci il tarixinə	7000	5750	40250000		40250000
Səhmlərin nominal dəyərinin mülkiyyətçilərin kapital qoyuluşları hesabına artırılması					
31 dekabr 2016-cı il tarixi	7000	5750	40250000		40250000

16. İnvestisiya gəlirləri

	2016	2015
Banklardakı depozit hesabları üzrə faiz gəlirləri	10594955,06	8409386,37
Maliyyə aktivlərindən gəlirlər	1000918,63	739009,34
İnvestisiya əmlakın satışından gəlirlər	1033331,00	66669,00
Cəmi:	12629204,69	9215064,71

17. Sair gəlirlər

	2016	2015
Əsas vəsait satışından və sair gəlirlər	40927,40	41546,85
Məzənnə fərqləri üzrə gəlirlər	8830175,53	17821531,06
	8871102,93	17863077,91

18. İşlərin aparılması xərcləri

	2016	2015
Əmək haqqı və mükafat xərcləri	4683659,31	3313787,23
Sosial sığorta ayırmaları	554104,18	370184,50
Sığorta vasitəçilərinə komissiyon muzzdlar	6942155,94	1742615,33
İşçilərin tibbi və yaşam sığortası	721277,09	536777,25
Amortizasiya ayırmaları - əsas vəsaitlər	300537,65	234145,51
Amortizasiya ayırmaları - qeyri-maddi aktivlər	12583,69	45891,61
Bank xidməti	93190,26	124776,07
Reklam	534998,00	401715,26
Nəqliyyatın saxlanması və təmiri	82271,31	70342,13
Ezamiyyət	237334,41	147336,64
İcarə və kommunal xərclər	670013,59	583824,05
Təsərrüfat xərcləri	53798,81	58905,12
Dəftərxana və poliqrafiya xərcləri	76866,02	258622,32
Rabitə xərcləri	136997,91	112865,88
Təmir xərcləri	11567,04	1784,18
İşçilərin ixtisasartırmasına xərclər	228893,33	171934,18
Məcburi ayırmalar (0,3%)	228224,88	157816,43
İcabri Sığorta Bürosuna ayırmalar(5%)	647752,73	581711,77
Audit,ekspert və s.xərclər	453336,20	146356,35
Sponsorluq xərcləri	305118,32	-
Digər xərclər	531849,43	468774,75
	17506530,10	9530166,56

19. Sair xərclər

	2016	2015
Sair xərclər	17184,48	21108,20
	17184,48	21108,20

20. Mənfəət vergisi

Əldə edilmiş mənfəət 20% dərəcəsində qeydə alınır.
2016-cı il üzrə cəmiyyətin maliyyə uçotu üzrə mənfəəti 22596483,09 manat olmuşdur.

	2016	2015
İl üzrə xalis mənfəət	17905743,46	10791249,00
Dövriyyədə olan adi səhmlərin orta çəkili sayı (ədəd)	7000	7000
Adi səhm üzrə mənfəət (1 səhm üzrə manatla)	2557,96	1541,61

21. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

Hazırkı maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədləri üçün tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, tərələrdən biri digərinə nəzarət edə bilsin, onunla eyni qrupun nəzarəti altında olsun və ya maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti ilə bağlı məsələlər üzrə qərar qəbul edərkən ona təsir göstərə bilsin. Əlaqəli tərəflər arasındakı münasibətləri nəzərə alarkən həmin münasibətlərin hüquqi formasına deyil, iqtisadi məzmununa diqqət yetirilir.

İsmayılov Niyaz
İdarə heyətinin sədri

Quliyev Pərviz
Baş mühasib